

Radvánszky Antal
hortusb@gmail.com

BESZÁMOLÓ AZ EURÓPAI BOTANIKUS KERTI KONZORCIUM TEVÉKENYSÉGÉRŐL

(European Botanic Garden Consortium – EBGC)

2010 május

Időpont: május 13-16.

Helyszín: Ljubljana, Szlovénia

Házigazda: University Botanic Gardens Ljubljana

Ez alkalommal a konzorciumi találkozót megelőzte egy szimpózium a botanikus kert alapításának 200. évfordulója alkalmából. A program része volt egyetemi és városi ünnepség, szakmai és sajtókonferencia, valamint szakmai kirándulás a rendszeres konzorciumi programok mellett.

A szakmai szimpózium:

A szimpózium előadásai a Növénymegőrzési Világstratégia alkalmazásával, elért eredményivel és a szükséges lépésekkel foglalkoztak, valamint a szlovéniai gyűjteményes kerteket mutatták be a konzorcium tagjai és a média jelenlévő képviselői számára. A szimpózium szünetében a botanikus kert, az egyetem, a BGCI és a Szlovén Nemzeti Bank képviselői sajtótájékoztatót tartottak, ugyanis a kert fennállásának 200. évfordulója alkalmából a kert emblematikus növényét (*Hladnikia pastinacifolia*) ábrázoló 2 eurós jelent meg félmillió példányban.

Házigazda: *Joze Bavcon*, a botanikus kert igazgatója

Előadások:

Suzanne Sharrock: The European Botanic Gardens Consortium – a model for networking at a regional level

Peter Wyse Jackson: Progress towards the global Strategy for Plant Conservation beyond 2010 – what are the implications for botanic gardens

Thierry Helmiger: IPEN

Jan Rammeloo: The Global Strategy for Plant Conservation (GSPC) and the opportunities to develop botany for and in Africa

Nada Praprotnik: Julana Alpine Botanical Garden in the Trenta Valley

Antoni Aguiella: New red data book from Valencia Region

Maite Delmas: The renovations and initiatives of the Museum in the framework of the Year of Biodiversity

Christian Berg: GSPC activities in Austria

Andrej Susek: Botanical Garden of University of Maribor

Magnus Lidén: Cooperation among Baltic Botanic Gardens

Jerzy Puchalski: Ex situ conservation of Polish endangered plants in botanical gardens

A szimpóziumot a következő nap szakmai kirándulás követte a Szlovén Karst régióba. A túra során Rakitovec közelében tekintettük meg a régió jellegzetes növényvilágát. A megtekintett terület Natura 2000 besorolású és a közelmúltban Life Nature projekt keretében számos természetvédelmi fejlesztésnek, kutatásnak adott otthont. Bővebb információ a projektről: http://www.zrs-kp.si/projekti/life/index_a.html

Konzorciumi találkozó

A találkozón érintett témakörök:

1. Konzorcium honlap

A korábbi találkozókön többször felmerült egy konzorciumi honlap létrehozása a BGCI által biztosított megjelenés mellett. A jelenlegi álláspont szerint a BGCI (www.bgci.org) a saját honlapján bővebb formában fog tájékoztatást biztosítani a konzorcium és tagjai bemutatására. Lehetőséget teremt minden tagország bemutatkozására térképpel, elérhetőségekkel. A konzorciumról jelenleg megtalálható információk a BGCI honlapján: <http://www.bgci.org/global/2245/>

2. Botanikus kertek és a BGCI PlantSearch program (GSPC Target 8) –BGCI riportja

Az adatbázis feltöltése folyamatos. A Plant Search feltöltése, mind a botanikus kertek munkatársai, mind a szakmai szervezetek számára segítséget nyújt. A 2010 októberében megszervezésre kerülő Részes Felek Konferenciája (Conference of Parties – COP10) alkalmával a Plant Search felhasználható, mint egy a botanikus kertek szerepét és fontosságát bizonyító munka. Ezért, szeptemberig javasolt, hogy a lehető legtöbb kert töltsen fel saját növénylistáját az adatbázisba. A konzorcium felkérte a BGCI-t, hogy tájékoztassa a GSPC nemzeti képviselőit az adatbázis jelenlegi állásáról, ill. a szükséges lépések megtételéről.

Az adatbázisról bővebb információ: http://www.bgci.org/plant_search.php. Továbbá magyar nyelven a 2009-es beszámolóban, ill. BGCI tagok számára a 'BG Journal' 2010 januári számában.

Eddig három hazai kert töltött fel növénylistát az adatbázisba: Soroksári Botanikus kert (1), ELTE Fűvészkert (3578), Soproni Botanikus kert (4).

Az adatmegosztással, adatfeltöltéssel kapcsolatban kérdésekben várom a megkeresést.

3. A Nemzetközi Magcsere Hálózat (International Plant Exchange Network – IPEN) (IPEN-ről bővebben: www.mabotkertek.hu/egyezmények.html)

A találkozó alkalmával szervezett szimpóziumon Thierry Helminger beszámolt az IPEN jelenlegi helyzetéről. Sajnos, számos kolléga még mindig nem ismeri az IPEN szabályozási rendszerét, ezért szélesebb körű tájékoztatást kezdeményezett a konzorcium.

Továbbra is mérvadó a 2009-ben előre jelzett COP10 találkozóra való felkészülés.

'A COP10 (CBD Conference of Parties; lásd: www.mabotkertek.hu/egyezmények.html) 2010 októberében ül össze, ahol az ABS (Access and Benefit Sharing – genetikai előnyökhöz való hozzáférés és azok megosztása) szabályozása várható. A fő kérdés a szabályozó rendszer megalkotása / kiválasztása, miszerint lehet kötelező jellegű, ill. ajánlás. A genetikai anyagok forgalmának szabályozása a botanikus kertek számára is fontos kérdés. Tulajdonképpen az IPEN egy a Riói Egyezmény (CBD) elvárásai szerint készült protokoll, amely a genetikai anyagok (esetünkben magok, spórák, élőnövények) beszerzését, cseréjét áttekinthetővé, követhetővé teszi. Jelenlegi álláspont szerint a szabályozás eltérően érintené a tudományos, kutatási célú forgalmat. Viszont ez felveti a 'tudományos, kutatási cél' definiálásának szükségességét.'

Az aktuális taglista és részletes információ megtalálható: <http://www.bgci.org/resources/ipen/>.

4. Változások az invazív növényfajok programban

A konzorcium által készített táblázat, és az EUROGARD V. konferenciára készült poszter, valamint a konzorcium által készített táblázat hozzáférhető az interneten:

<http://www.plantnetwork.org/aliens/index.html>.

Az adatbázis után több szervezet is érdeklődött, köztük a KVVVM szakemberei szerint is fontos segítséget adhat a hazai stratégia kidolgozásában.

5. Európai magcserelista

Továbbra is kevés érdeklődés tapasztalható a rendszer használatát illetően. A dublini konferencia alkalmával szélesebb körben történő megismertetésére is sor kerül.

2009-ből: 'Bár kiváló ötlet született az elektronikusan hozzáférhető *index seminum*-okban történő keresésre, úgy tűnik egyelőre nem sok kertben került alkalmazásra. A magcserelista alapja, hogy nem készül új adatbázis, így nincs a fenntartással, frissítéssel, stb. járó gond sem. A kereséshez a meglévő internetes kereső felületeket lehet felhasználni (pl.: google), csupán minden on-line hozzáférhető '*index seminum*' gazdának el kell helyeznie egy kulcsszót az aktuális weboldalon, amely segítségével ki tudjuk zárni a nem érintett honlapokat. Ennek ismertetésére is készült poszter a konferenciára.'

További információ: www.botanicgardens.i/ebg/index.html, ill. állok rendelkezésre, ha valakinek kérdése van.

6. Planta Europa

A következő konferencia időpontja pontosításra került: 2011. május 19-22., Krakkó.

A szervezetről és működéséről magyar nyelven is hozzáférhető információ: www.plantaeuropa.org/pe-about-Hungarian.htm.

7. Adatbázis

Bemutatásra került az új Cseh botanikus kerti adatbázis. A kezdeményezésről már 2006-ban hallottunk, viszont most már elérhető az adatbázis on-line, ill. megszerezhető CD formátumban.

További információ: <http://www.florius.cz/eng/baze.htm>.

8. Aktualitások a GSPC témakörében

A GSPC következő, 2010-2020-ra szóló tervezete előterjesztésre került a CBD szakmai szervezetének (SBSTTA) közreműködésével. Várhatóan a megújított stratégia elfogadására 2010 októberében a COP10 találkozóán kerül sor. A GSPC eddig elért eredményeiről készült összefoglaló elérhető a CBD hivatalos honlapján: www.cbd.int/gspc/pcr-report/.

9. Szakmai találkozók / konferenciák

2010. június 13-18. kerül megrendezésre a IV. Botanikus kerti Világkonferencia Dublinban.

További információ: www.4GBGC.com

EUROGARD VI. 2012. május 25. - június 3., Görögország

10. Következő konzorciumi találkozó

December 3-5, Olaszország